

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L 1.750

Letna naročnina . . . . . L 3.500

Letna inozemstvo . . . . . L 4.500

Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XXV. - Štev. 23 (1255)

Gorica - četrtek, 7. junija 1973 - Trst

Posamezna številka L 80

Povprečni in napredni Slovenci PROTI NEUTEMELJENEMU RAZLAŠČANJU

Slovenci smo verjetno najbolj svojevrsten narod na svetu, ki mu težko najdemo enakega. Majhne kot smo, nas namreč razjeda skrb za svetovne probleme. V nekem oziru smo podobni sv. Pavlu, ki je nekje zapisal: »Razjeda me skrb za vse cerkve...« Tako razjedajo nas Slovence skrbi za vse svetovne probleme. Kajti mi hočemo biti »napredni«, tako tisti na desni kot tisti na levi.

NAPREDNI ROJAKI NA DESNI

Tiste na desni razjeda skrb za usodo Cerkev v Ameriki, v Evropi, v misijonih. Samo za slovensko Cerkev jim je bolj malo mar. Zato prisostvujemo neverjetnemu dejstvu, da sedaj, ko smo na tem, da se slovensko blagoslovi in odpre Slovenik v Rimu ti napredni in za blagor vesoljne Cerkev zaskrbljeni kristjani ženejo vik in krik, ki se razlega od Ljubljane preko New Yorka in Clevelanda v Buenos Aires in v Avstralijo ter v Rim: vesoljni krik na pomoč, ker se v Rimu odpira prvi slovenski zavod, prva slovenska hiša v večnem mestu, košček slovenske Cerkev ob središču katoliške Cerkev. To je izdaja za slovenske napredne kristjane! Kajti nje zanima še zmeraj predvsem boj za Franca in zoper Franca, za Stalina in zoper Stalina, za domobrance in zoper partizane. Ne blagor slovenske Cerkev v sedanjih in prihodnjih časih, temveč grize jih predvsem skrb za to, kar je bilo pred desetletji.

NAPREDNI ROJAKI NA LEVI

To je naprednost in premočrtost na desni. Njej odgovarja še večja vnama in močnejša premočrtost na levi. Tam imamo namreč Slovence, ki jih grizejo še večji svetovni problemi. Predvsem Vietnam. Zanje je to važnejši problem kot pa za Američane, Sovjete, Kitajce in za Vietnamce same. To je najbolj pekoč slovenski problem v letu 1973. Le berite njih časopise, poslušajte radio in glejte ljubljansko televizijo. Pa prislunite razgovorom dijakov po nekaterih naših srednjih šolah in dijaških domovih. Vietnam! Joj, to je naš slovenski problem številka 1.

Potem pridejo še vsi ostali problemi mednarodne politike. Vsa afriška ljudstva, Izrael in Arabci, cela Južna Amerika, pa še Franco in polkovniki v Grčiji, da ne govorimo o rajnem Salazarju na Portugalskem. Cudovito ljudstvo smo zares, ko nas tako pečejo vsi ti svetovni problemi, da se zanje med seboj lasamo. Saj zaradi vseh teh in še drugih velikih problemov pozabljamo na naše lastne. Do lanskega leta, to je do afere z dvojezičnimi tablamami, smo npr. pozabili na usodo koroških rojakov. Nanje je pozabila Slovenija in so pozabili vsi »napredni« Slovenci v zamejstvu. Logično, ko pa se gremo svetovno politiko!

Skrb za take »velike« probleme se kaže tudi sedaj ob deželni volitvah. Znova so se znašli naši napredni rojaki na okopih za boj italijanskih vsedravnih strank. Izidor Predan, predsednik društva »Ivan Trinka« v Benečiji, čuti dolžnost, da se v svojih rodnih dolinah bori za komunistično partijo Italije, morda s fotografijo Ivana Trinka v žepu. Druguje mu neki Marinič, ki se je postavil v boj za italijanske socialiste v Furlaniji. Na Goriškem razjeda skrb za usodo italijanske partije prof. Venceslava Devetaka z Vrha. Najbrž bi brez Vrhovcev italijanski KP slaba predla. Za vesoljne probleme je bil zmeraj vnet tudi Marko Waltritsch v Gorici, ki bo tudi to pot dal svoj prispevek zmagi italijanskih socialistov na deželni volitvah.

Na Tržaškem imamo takih za vse svetovne in vse italijanske probleme vnetih gorečnikov še več. Trst je pač velemesto, zato je dolžnost tudi Slovencev, da so še večji svetovni politiki. Mednje štejemo dolinskega župana Dušana Lovriho, dr. Jana Godniča, Jelko Gerbec, Rudolfa Grčiča in Av-

gusta Zerjala. Ti se bodo borili za zmago italijanske komunistične stranke in za njene ideale. Socialisti so dobili v Trstu le dva borca, ki vesta že vnaprej, da sta le za stolček italijanskim kandidatom. To sta Lucijan Volk in Vojko Kocman.

Kot je videti, imamo Slovenci veliko apostolov, ki jih razjedajo skrbi za svetovne probleme in za usodo italijanskih strank.

Toda kdo bo skrbel za nas ubogo slovensko rajo, potomce tolminskih in kraških puntarjev?

Dobro, da nam je ostala peščica povprečnih Slovencev in povprečnih kristjanov, ki jih niso še razjedle skrbi za tolikšne svetovne probleme, ne Cerkev ne diplomacije in niti ne italijanske vsedravnne politike. To so naši ljudje zdrave pameti in povprečni Slovenci, ki jim ni za to, da bi jim kdaj stavili spomenike v Sloveniji ali odkrivali spominske plošče kot narodnim herojem. To prepuščajo »naprednim« Slovincem. Njim gre, da služijo svojem ljudstvu in s tem tudi Cerkv in človeštvu. Zavedajo se, da mora človek najprej skrbeti za svoj dom in svoje ljudstvo ter za njegove probleme.

Primer koroških Slovencev, kjer so zaupali reševanje problemov slovenske manjšine dobri volji avstrijskih socialistov in komunistov, jih je še bolj potrdil v izbrani poti, da »usodo si kuje narod sam«.

Ti naši povprečni Slovenci so našli skupno govorico v Slovenski skupnosti in se z njo predstavili tudi na sedanjih deželnih volitvah na Goriškem in Tržaškem.

Povprečnemu Slovincu zdrave pameti, ki ne želi, da bi nas doletela usoda koroških rojakov, ne bo težko se odločiti, komu naj zaupa svoj glas na volitvah 17. in 18. junija.

Slovenski javnosti in posebno našim ljudem od Sv. Ane, Dacija, Ricmanj, Domja, Boršta, Boljunca in Doline je kratica EZIT (prej EPIT) dobro znana, toda ne po kakih dobrih delih, temveč po brezobzirnem razlaščenju, ki se kljub protestom strank in strokovnih organizacij še vedno nadaljuje. Znano je, kakšno borbo so vodili razlaščenji iz Doline in Boljunca s pomočjo svojih strokovnih organizacij proti smešno nizkim in krivičnim cenam za svoja zemljišča.

S svojim odločnim upiranjem so uspeli znatno dvigniti cene, tako da so razlastitelji bili prisiljeni seči v žep in plačati 600 milijonov več kot so po svojih načrtih nameravali. Do tega uspeha je prišlo zato, ker so prizadeti razlaščenji nastopili organizirano.

Pred tem pa niso našli nikjer razumevanja in zaščite; zato jim je EPIT (Ente Porto Industriale di Trieste) nemoteno razlaščeval najlepša ravninska polja in njive po 150-200 lir. Pri tem so bili najbolj prizadeti posestniki iz Ricmanj in Loga, ki so jim praktično skoro zastoj pobrali obširne površine za industrijsko cono in naselje Sv. Sergija. Zato se Ricmanjci in drugi vedno bolj zavedajo, kako so bili krivično oškodovani, pa čeprav nekaterim ni všeč, da niso še na to pozabili.

O ZAKONU 865/71

Položaj se je začel spreminjati po odločnih načelnih in praktičnih nastopih Slovenske skupnosti, ki je kot politična stranka prva načela boleči problem masovnega razlaščenja in ga ves čas skrbno zasleduje ne samo na Tržaškem, ampak tudi na Goriškem in v celi deželi nasploh.

Slovenska skupnost je odločno proti razlaščenju tako iz narodno-obrambnih razlogov kakor seveda zaradi smešno nizkih cen. Tako je naš človek dvakrat prizadet: kot član slovenske narodnostne skupnosti in kot privatni lastnik.

Zato je njen predstavnik v deželnem svetu dr. Drago Štoka stalno poudarjal važnost zemlje za ohranitev naše narodnostne skupnosti. Dejal je, da smo že toliko žrtvovali na oltar napredka in industrializacije, da je sedaj skrajni čas, ko morajo odgovorne politične sile, predvsem demokršćanska in socialistična stranka, prenehati z načrtnim obubožanjem slovenske zemlje s pomočjo raznih oblik razlaščenja.

Ena takih oblik za razlaščenje po izredno nizki odškodnini je državni zakon 865/71, ki je lahko pravičen, ko gre za veleposestnike, nikakor pa ne za srednje in male posestnike.

Kajti razlastiti nekega veleposestnika za nekaj tisoč metrov zemlje za namene ljudskih stanovanj je lahko upravičen socialni ukrep. Toda pobrati malemu kmetu zemljo (da o cenah niti ne govorimo, saj omenjeni zakon 865/71 predvideva cene od nekako 100 lir naprej za kv. meter), pomeni ga gospodarsko in socialno obubožati, kar vsekakor niti ni namen omenjenega zakona, vendar dejansko do tega lahko pride.

Zato je pisanje tržaškega »De-la«, češ da je Slovenska skupnost proti zakonu, ki bije po špeku-

lantih z zemljišči in spodbuja gradnje ljudskih stanovanj, neosnovano in zlonamerno.

Vsi smo proti špekulantom in za gradnje ljudskih stanovanj. Toda če danes obubožamo male lastnike, kako naj se preživljajo in kdo bo njim gradil cenena stanovanja?

Omogočimo gradnjo stanovanj tistim, ki ga še nimajo, toda pustimo ga tistim, ki ga že imajo. Ali z drugimi besedami: razlastitev veleposestnikov za gradnjo ljudskih stanovanj je pozitivno, toda glede malih posestnikov mora veljati drugačen kriterij za določitev odškodnine za odvzeta jim zemljišča. To in nič drugega zahteva Slovenska skupnost.

O RAZLAŠČANJU EZIT-a PRI OREHU

Pa vrnimo se k razlaščenju na Industrijskem področju pri Trstu. Kot rečeno, je ustanova EZIT (Ente per la Zona Industriale di Trieste) po odločnem nastopu raz-

V sredo 13. junija ob 19.20 bo po italijanski televiziji (1. kanal) volivna tribuna, na kateri bo zastopana tudi Slovenska skupnost. Volivcem bo spregovoril deželni svetovalec in nosilec liste dr. DRAGO ŠTOKA.

laščenec nekaj časa mirovala, ker so se izbojevane cene precej dvignile. Toda v zadnjem času spet nadaljuje z razlaščenjem po starih cenah, kakor da bi se v zadnjih desetih letih nič ne zgodilo. O tem zadnjem primeru krivičnega in gospodarsko neutemeljenega razlaščenja zelo tehtno in stvarno piše tržaški tednik »Gospodarstvo« z dne 18. maja letos. Zaradi boljšega informiranja povzemamo članek skoro v celoti. (Nadaljevanje na 2. strani)

SLOVENC

GLASUJMO SLOVENSKO!

Deželne volitve so pred durmi!

Katoliški glas izhaja nad dvajset let, to pomeni, da smo do vseh volitev, ki so bile v tem času v Trstu in Gorici izrekli svoje jasno stališče. Nikdar nismo bili v teh dvajsetih letih omahljivci, nikdar nismo niti za trenutek podvomili v učinkovitost in nujnost slovenskega političnega nastopa. Dobro se zavedamo, da velja v političnem javnem življenju pravilo, po katerem veljaš toliko, kolikor imaš županov, občinskih in pokrajinskih svetovalcev itd. Slovenci imamo trenutno tri župane, ki so bili izvoljeni na slovenski listi (števerjanskega, repentaborskega ter devinsko-nabrežinskega), imamo nadalje vrsto občinskih svetovalcev in odbornikov, tržaškega pokrajinskega odbornika, goriškega pokrajinskega svetovalca, tržaškega in goriškega občinskega odbornika ter svetovalca. Če dobro premislimo, ugotovimo, da nimajo niti republikanci niti socialdemokrati niti socialisti tako velikega števila županov in odbornikov, kot jih imamo mi!

Vse to nam mora dati razumeti, da je Slovenska skupnost, pod

znakom katere pri deželni volitvah sta združeni SDZ ter Slovenska skupnost, res močna sila.

V deželni svet smo že dvakrat izvolili svojega zastopnika: leta 1964 in leta 1968. Po devetletni izkušnji v deželnem svetu si upamo reči, da bi brez slovenskega svetovalca bilo v deželni zbornici žalostno, kakor je žalostno v videmskem pokrajinskem svetu, kjer so vse stranke zastopane razen slovenske liste. Dejstvo je, da kjer ni slovenske liste, tam se niti o slovenskih narodnostnih in socialnih vprašanjih ne govori!

Če hočemo torej biti zastopani v deželnem svetu in biti istočasno zaščiteni v svojih narodnostnih in socialnih pravicah, moramo s skupnimi močmi zagotoviti slovensko zastopstvo v deželnem svetu.

Naš list, ki je bil vedno v obrambi slovenskih pravic ter socialnih koristi našega človeka, ne more zato priporočiti drugega kakor to: izberimo naš starodavni znak in edini slovenski napis na glasovnici: izberimo SLOVENSKO SKUPNOST!

17. junija - vsi za Slovensko skupnost

III. zamejski festival v Števerjanu

Po treh letih upravičeno že lahko govorimo o tradiciji, ki je nastala po zaslugi SKPD »F. B. Sedej« v Števerjanu s prirejanjem zamejskega festivala narodno zabavne glasbe. Prijavljenih ansamblov je vsakič več in tudi kvaliteta nastopajočih narašča.

Za letošnji festival se je prijavilo 24 skupin: 20 iz Slovenije, ena s slovenske Koroške in tri s Tržaškega. Dva izmed prijavljenih (ansambel »Rudija Škerjanca« iz Portoroža in »Vino Jug« iz Maribora) se nista predstavila, vsi drugi pa so ostali zvesti prijavi.

Vreme je bilo vse tri dni ugodno; celo zadnji dan je bilo nebo naklonjeno prirediteljem, čeprav je v alpskem svetu prišlo do neviht. Zato je bila udeležba že prvi dan prav številna, zadnji dan pa je kljub »Prazniku česnje« v Dobrovem v Brdih dosegla lanski uspeh.

Prireditelji so organizirali SKPD »F. B. Sedej«, ansambel »Lojzeta Hledeta« iz Števerjana in Zveza slovenske katol. prosvete v Gorici.

Prvi večer 1. junija je nastopilo 12 ansamblov: »Vikija Ašiča« iz Celja, »Briški fantje« iz Medane, »Dobovskih pet« iz Dobove pri Brežicah, »Galeb« iz Opčin, »Koroški kvintet« iz Črne, ansambel »Janeza Mahkoviča« iz Zagorja ob Savi, »Notranjci« iz Dola pri Vrhniki, »Odmev« iz Lukovice, »Kvintet Planika« iz Šoštanj, »Spomini« iz Prevalj, »Taims« z Opčin in »Veseli Libojčani« iz Celja.

Drugi večer, v soboto 2. junija, se je predstavilo deset ansamblov in sicer: »Atom« iz Ljubljane, »Rudija Bardorferja« iz Kranja, »Veseli hribovci« iz Ljubljane, »Rudija Jevška« iz Kranja, »Planinski instrumentalni kvintet« iz Radomelj, »Podjunski kvintet« iz Globasnice na Koroškem, »Fantje s Pohorja« iz Vuzenice, »Franci Zeme« iz Vojnika, »Trio Staneta Zmuderla« iz Ljubljane in »Kondor« iz Bazovice.

Po tem nastopu je morala strokovna ocenjevalna komisija (sestavljali so jo dr. Zorko Harej iz Trsta kot predsednik, dr. Andrej Bratuž, Ciril Terpin, Marinka Lasič ter Tomaž Tozon in Evgen Jurčič (slednja dva iz Ljubljane) izbrati dvanajst najboljših ansamblov za nedeljski finalni nastop.

Medtem ko je komisija razpravljala, je nastopil moški pevski zbor »Mirko Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka, ki je zapel več pesmi, Viktor Prašnik pa je pesmi povezoval z izbranimi besedami.

Komisija je za finalni nastop izbrala naslednje ansamble: »Spomini«, »Veseli Libojčani«, »Rudi Bardorfer«, »Viki Ašič«, »Odmev«, »Planika«, »Taims«, »Planinski instrumentalni kvintet«, »Podjunski kvintet«, »Kondor«, »Veseli hribovci« in »F. Zeme«.

Tako so ti ansamble v nedeljo 3. junija

še enkrat nastopili. Spet se je morala sestati ocenjevalna komisija. Občinstvu se pa med tem ni bilo treba dolgočasiti. Za enourni program je poskrbel svetovno znani ansambel Lojzeta Slaka s Fanti s Praprotna. Razkril je vse svoje velike zmožnosti in vse navzoče v polni meri zadovoljil.

Nato je prišla na vrsto razdelitev nagrad. Ansambli »Taims« z Opčin, »Podjunski kvintet« iz Globasnice in »Kondor« iz Bazovice so prejeli pokale za izredno prizadevanje in narodno zabavni glasbi.

Nagrado 1.000 Ndin (dar revije »Antena« iz Ljubljane) za najboljšo besedilo je prejel Saša Martelanc iz Trsta za pesem »Na dedovem borjaču«. Isti jo je tudi mojstrsko uglasbil, izvedel pa jo je zelo doživeto ansambel »Kondor« iz Bazovice. Občinstvu je bila izvedba na moč všeč.

Nagrado za najboljšega harmonikaša (50.000 lir, dar Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice) je komisija dodelila Vikiju Ašiču za skladbo »Praznovanje v Ptuj«. Nagrado je podelila goriška pokrajinska svetovalka Marija Ferletičeva. Prisotno občinstvo je z glasovanjem izbralo za najboljši ansambel »Planiko« iz Šoštanj, ki je zapel pesem »Na Stajerskem je spet lep«. Nagrado 50.000 lir je poklonila števerjanska občinska uprava. Skupaj s plaketo števerjanske občine jo je podelil števerjanski župan Stanislav Klanjšček.

Nagrado 100.000 lir in pokal ansambla »Lojzeta Hledeta« je prejel za najboljšo izvedbo »Planinski instrumentalni kvintet« iz Radomelj, ki je izvedel skladbo »Na izletu«. Nagrado je izročil deželni svetovalec dr. Drago Stoka.

Prvo nagrado v znesku 130.000 lir in pokal domačega društva »F. B. Sedej« pa je komisija podelila za izvedbo najboljše melodije za pesem »Pomlad v Števerjanu« ansamblu Rudija Bardorferja iz Kranja. Ta pokal je zmagovalcem izročil generalni konzul SFR Jugoslavije v Trstu Boris Trampuž.

Nagrajeni ansamble so nato z nagrajeno skladbo še enkrat nastopili. S tem je bilo štiriurnega programa konec, vendar le za tiste, ki se jim je mudilo domov. Drugi so zavili k buffetu, kjer so vse tri dni bili na voljo okusno pečeni piščanci, klobase in seveda — zapeljiva briška kapljica. Čudovit je bil pogled na obe Gorici, oviti v zar luči in na vso pokrajino, zavito v nočni mir.

Festival je brez dvoma uspel. Zasluga za to gre zlasti poštvovalnim mladim organizatorjem. Prepričani smo, da bo ta prireditev še iz leta v leto pridobivala na privlačnosti, obisku in ugledu ter ponela sloves števerjanske daleč preko meja, kot so zapeli fantje Rudija Bardorferja: »Srce želi si te lepote, zdaj pridi v vas, tu si zavriskaj, zapoj na glas!«

—jk

Kamenčki

8.

Začetek šole v slovenskem jeziku so nedeljske šole v prvi polovici preteklega stoletja. Normalne šole po mestih so bile takrat izključno nemške. Nedeljske šole, ki so jih vodili v glavnem kaplani in župniki, med njimi tudi Slomšek in Valentin Stanič, so imele svojo značilnost v tem, da so ob sklepu zmeraj pripravili kako večjo slovesnost pod lipo ali tudi v kakem zaprtem prostoru, če so ga imeli. Takih slovesnosti ob zaključku nedeljskih šol so se udeleževali starši otrok, prijatelji in tudi šolske oblasti.

V nedeljskih šolah se je tako začela neka tradicija, značilna za naše šole, da ob zaključku šolskega leta pripravijo otroci kako večjo akademijo, kot so pozneje to imenovali. Tudi ko je avstrijska država prevzela osnovno šolstvo, se je namreč ohranila navada, da so šolsko leto zaključili ne samo s šolsko mašo, temveč tudi s kako primerno šolsko prireditvijo.

To slovensko navado so na naših šolah na Goriškem in Tržaškem ohranili tudi po njih obnovitvi po zadnji vojni. Ob zaključku šolskega leta so bile po vseh šolah prireditve, tako na osnovnih kot na srednjih. Bile so prireditve, kamor so prihajali vsi naši ljudje. Bile so priložnost, da so otroci kaj pokazali, pa tudi priložnost, da so se starši in ostali ljudje spomnili na slovensko šolo. Bile so praznik slovenske šole.

Tako je ostalo precej let. Na Tržaškem so to navado ohranili do danes in proti koncu šolskega leta je slišati in brati o šolskih prireditvah in raznih šolah vseh stopenj. Na Goriškem se je pa ta navada

opustila. Nekaj časa je šlo, potem nič več, zlasti ni bilo več osrednje šolske prireditve v mestu. Nekatero šolo so namreč zase še pripravljale šolske nastope in jih ponekod pripravljajo še danes, skupne osrednje prireditve pa ob nekem času ni bilo več.

Ker so številni šolniki in prijatelji slovenske šole čutili potrebo po taki osrednji šolski prireditvi, so jo začeli sami na lastno pobudo prirejati v dvorani Katoliškega doma. Sodelovale so razne osnovne in tudi srednje šole. Nekajkrat je bila taka šolska prireditev v zadovoljstvo mnogih, toda ne vseh. To se je pokazalo ob prireditvi leta 1969 in 1970.

Takrat se je nepričakovano oglasil zamejski slovenski dnevnik in začel neljubo polemiko o osrednji prireditvi slovenskih šol v Gorici. Posledica je bila, da po letu 1970 take prireditve ni bilo več. Na Tržaškem slovenske šole vztrajajo in imajo vsako leto osrednjo šolsko prireditev v Kulturnem domu, na Goriškem take osrednje prireditve ni več. Krivdo za to imajo predvsem tisti, ki so vodili tako krivično polemiko ob zadnjih osrednjih šolskih prireditvah v Katoliškem domu.

Ali bi ne bilo prav, ko bi letos, ob tretji obletnici zadnje osrednje šolske prireditve v Gorici, poklonili tem »veležasluznim narodnjakom« kolajno za zasluge za narod in slovensko šolstvo? Predlog posredujem Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije, ki podružuje tako odličja. Njih imena bodo dobili na poduredništvu slovenskega dnevnika v Gorici.

(r+r)

Krščanska demokracija v iskanju svoje poti

V sredo 6. junija se je pričel v kongresni palači EUR v Rimu vsedržavni kongres Krščanske demokracije, dvanajsti v zgodovini stranke, ki je v vsej povojni zgodovini Italije glavni nosilec oblasti in garant demokratičnega reda v državi. Za to vlada za kongres veliko zanimanje ne le v strankinih vrstah, temveč tudi zunaj njih. Usmeritev KD bo imela svoj odjek tako v notranjem kot v zunanjem življenju Italije, zato zadeva nas vse in si moramo samo želeči, da bi odločitve bile stvarne, trezne in v splošno korist demokracije.

OD PRVEGA DO SEDMEGA KONGRESA

Prvi kongres KD je bil leta 1946 v Rimu. Na njen nastopa še prvi rod stranke z De Gasperijem na čelu. Ob njem so Piccioni, Spataro, Gronchi, Gonella, Segni, Pastore. Danes nosijo ti ljudje ime »i notabili«, odličniki stranke.

Ob njih se pojavijo prva nova imena kot Dossetti in Lazzati, ki se kasneje sicer odrečejo aktivni politiki, a pustijo kot svojega duhovnega dediča Amintoreja Fanfanija. Obenem se že na prvem kongresu pokaže Andreotti, še zelo mlad, od katerega si De Gasperi mnogo obeta.

Na drugem kongresu KD v Neaplju leta 1947 je De Gasperi nesporen gospodar stranke. Ob njem najdemo imena kot Piccioni, Scelba, Gronchi, Lazzati, Fanfani, Taviani, Pastore, Dossetti. De Gasperi je predsednik vlade. Na spreten način mu je uspelo izločiti iz vladne večine socialiste in komuniste. Pripravitelj je treba prve vsedržavne parlamentarne volitve, ki bodo 18. aprila 1948. Krščanski demokraciji bodo dale največje zmagoslavje: prejela bo nad polovico vseh oddanih glasov.

Na tretjem kongresu KD v Benetkah leta 1949 se pojavita prvič poleg že ustaljenih imen Andreottija, Fanfanija in Taviani imeni prof. La Pire iz Firenc in Mariana Rumorja. Tri leta nato najdemo na četrtem kongresu v Rimu tudi ime Emilia Colomba.

Leta 1953 so spet državne volitve. To pot KD že ne doseže absolutne večine, kajti povprečni italijanski državljan je mnenja, da je nevarnost komunizma mimo. Seveda ima ta »neuspeh« odmev v vrstah KD, ki skliče naslednje leto peti vsedržavni kongres v Neaplju. Na kongresu je slišati glas mladih, ki zahtevajo, da jim dajo »odličniki« več besede v stranki. Najmočnejša osebnost na kongresu je še vedno De Gasperi, Scelba (tedanji predsednik vlade) je drugi, na tretjem mestu pa je že mladi Emilio Colombo, medtem ko je Fanfani četrti. Ob njih se pokažejo imena drugega rodu KD, ki danes upravljajo stranko: Sullo, Galloni, Sarti, Storti, Labor in ognjevitil zastopnik Piemonta Donat Cattin.

Obenem pride v KD do nastanka struje »Iniziativa popolare«, tipično fanfanijska, čeprav najdemo v njej imena nekaterih »odličnikov« kot Segni in Zoli. Kmalu nato umrje De Gasperi in vse kaže, da bo voditelj stranke postal Fanfani. Res je na šestem kongresu v Trentu leta 1956 izvoljen za glavnega tajnika stranke.

Toda njegova zvezda je kratkotrajna. Že na naslednjem kongresu leta 1959 v Firencah se pokaže, da Fanfani ni več gospodar stranke. Njegova »Iniziativa popolare« doživi neuspeh, v tajništvu stranke ga nadomesti Aldo Moro, pojavi pa se prvič tudi ime sedanjega tajnika KD Forlanija. Končano je degasperijansko obdobje, stranka se je razbila v struje, vsak naslednji kongres poteka v iskanju nove večine v stranki in to se bo ponovilo tudi te dni na dvanajstem vsedržavnem kongresu v Rimu.

POMEN SEDANJEGA KONGRESA

Na ta kongres je prišlo 748 delegatov, ki so bili izvoljeni na pokrajinskih kongresih v stranki. V glavnem so razdeljeni na sedem struj. Izmed njih naj bi se ustvarila nova večina, ki bo potem odločala o usmeritvi stranke v prihodnjih letih.

Najmočnejša struja je »Iniziativa popolare«, saj razpolaga z 38,7% glasov in jo na kongresu zastopa 239 delegatov. Najmočnejši predstavniki te struje so Rumor, Piccoli in Taviani, ki se je v strujo nedavno vključil. Prej je imel lastno skupino.

Drugo strujo vodi Fanfani. Imenuje se »Nuove cronache«. Ima 18,9% glasov in razpolaga s 136 delegati. Iz vrst te struje je tudi sedanji glavni tajnik KD Forlani.

Tretja najmočnejša struja je »Impegno democratico«, ki jo vodita Andreotti in Colombo, ki pa zadnje čase ne gresta

preveč dobro skupaj. Struja ima 112 predstavnikov in obsega 15,7% glasov.

Ostale struje so daleč šibkejše. Morotejci, ki jih vodi Aldo Moro, so prejeli 8,1% glasov z 61 delegati. Moro hoče biti nekje v sredini med desnim in levim krilom stranke.

Struja »Base« ima za voditelja De Mita. Razpolaga z 10,9% glasov in 81 delegati. Je na levo usmerjena kakor tudi »Forze nuove«, katerih najvidnejši predstavnik je bivši minister za delo Carlo Donat Cattin. Ima 9,9% glasov in 74 delegatov.

Končno je še skupina »Forze libere«, zelo desničarska, ki se sklicuje na Scelbo in jo vodi Scalfaro. Razpolaga le z 10 delegati, kar predstavlja 1,3% glasov.

Jasno je, da bo ob tej razdrobljenosti stranke le težko najti solidno večino zlasti ker bo šlo predvsem za uveljavljanje raznih osebnosti v stranki. In to je slabo, da so dostikrat njih osebni interesi močnejši od interesov stranke in službe ljudstvu.

Za enotnost Slovencev v deželi

Ob deželnih volitvah, ki bodo 17. in 18. junija letos, smo Slovenci, ki bivamo v tržaški, goriški in videmski pokrajini in ki se čutimo povezane v delu in programu Slovenske skupnosti, dali v javnost naslednji proglas. Da bo vsa javnost točno obveščena o vsebini proglasa, je naslednji sestavljen v slovenskem in italijanskem jeziku ter v beneškem narečju.

Po desetih letih obstoja avtonomne dežele Furlanija-Juljska Benečija krivičen volivni zakon brani Slovincem v tržaški, goriški in videmski pokrajini, da bi se na bodočih deželnih volitvah predstavili skupaj, v enem samem volivnem okrožju, z eno samo listo, in tako zavarovali svoje zakonite koristi in pravice.

Zato vsi Slovenci v deželi:

- odločno protestiramo proti temu krivičnemu zakonu, ki deli slovensko narodno skupnost na štiri volivna okrožja;
- zahtevamo, da italijanska poslanska zbornica in novoizvoljeni deželni svet odpravita z novim zakonom to nesmiselno in škodljivo delitev;
- zahtevamo tudi, da vlada in dežela priznata in zaščitita Slovence v Trstu, v Gorici in v Vidmu ter jih v okviru dežele in italijanske države združita proti političnemu, psiho-loškemu, gospodarskemu in kulturnemu pritisku.

Proti neutemeljenemu razlaščenju

(Nadaljevanje s 1. strani)

V času, ko z oglasi po tržaških časnikih iščejo delovno silo — tako tudi za tovarno Veliki motorji v Boljuncu — se akcija za razlaščenje zemlje v neposredni okolici Trsta nadaljuje. Ne samo ljudje (posestniki), ki so pri tem posebno prizadeti, temveč tudi vsa naša javnost se vprašuje, kakšno ozadje ima ta politika nenehnega razlaščenja? Če že za sedanjo industrijo ni na mestu dovolj delovne sile, čemu bi ljudi podili z zemlje in gradili industrijo, za katero bi morali iskati delavce drugod? Upravičeno se naša javnost vprašuje, ali je pobudnikom takšne gospodarsko-socialne politike res do gospodarske blaginje prebivalstva, ali pa jim je morda več do tega, da naselijo v naših krajih čim več ljudi od drugod?

Za danes omenjamo primer razlaščenja rodovitne zemlje izza opekarnice »Fornaci Valdadige« (ob cesti proti Skofijam) v vasi Beloglav. EZIT je februarja 1973 že izdala prvi razlastitveni dekret proti šestim lastnikom (za skupno površino 21.000 kv. metrov zemlje). Po načrtu pridejo za temi na vrsto še drugi.

PONUJENE CENE: OD 460 DO 550 LIR

Odlok EZIT se namreč oslanja na odlok predsednika deželnega odbora iz leta 1969 (11. septembra), ki pooblašča sondiranje in merjenje zemljišč nič manj kakor 92 posestnikov v Osapski dolini tostran meje. Prizadeti so povečini dvoletniki. In kakšne cene je določila komisija EZIT? Od 460 do največ 550 lir za kv. meter! To je vendar rodovitna zemlja blizu asfaltirane ceste in v neposredni okolici mesta, ki je gotovo vredna najmanj trikrat več. Naravno je, da so se prizadeti uprli z vlogo na sodišče.

Udeležence kongresa čaka predvsem ena težka naloga: odločiti se bodo morali za novo vladno sestavo. Gre za izbiro: ali nadaljevati s sedanjim tipom vlade, ki vključuje liberalce in odklanja socialiste ali pa se spet povezati s socialisti in zavreči liberalce.

Odlučitev ne bo lahka: sedanja Andreottijeva vlada, povezana z liberalci, ima le slabotno večino in že nekaj časa ni več učinkovita; vlada, naslonjena na socialiste, bo pa posredno dobivala pomoč od komunistov in bo morda šla preveč na levo, kar spet ne bo všeč velikemu delu volivcev, ki podpirajo KD.

Sedanji kongres KD je zato veliko bolj pomemben, kot bi se zdelo na prvi pogled. Ne gre več za notranjo zadevo vodilne stranke v Italiji, temveč za bodoči demokratični ustroj države. Zato bi želeli, da bi izvoljeni predstavniki modro ukrepali in zagotovili Italiji še za bodoče svobodo in vsestranski napredek.

—ej

Ko je bila nekdanja EPIT leta 1969 »demokratizirana« in preimenovala v EZIT, so prišli v upravo tudi predstavniki občin Milj in Doline, pa tudi pet delavcev, ki jih delegirajo sindikati. Gotovo so prav ti predvsem poklicani, da pravilno ocenijo koristi razlaščenec ter jih tudi branijo. To velja zlasti glede višine cene, ki jo določa posebna komisija pri EZIT, sestavljena iz predstavnikov miljske in dolinske občine ter sindikatov poleg nekaterih strokovnjakov.

Ponavljamo: ne gre samo za ceno, temveč tudi za osnovni problem, ki smo ga nakazali v uvodu: ekonomsko te razlastitve sploh niso utemeljene.

POLITIČNI ZAKLJUČKI

To so torej zadnja dejstva v procesu razlaščenja s strani Industrijske ustanove. K preciznim izvajanjem »Gospodarstva« nimamo kaj dodati. Ostaja pa odprto vprašanje: do kdaj še se bo z našo zemljo in ljudmi tako postopalo? Naši ljudje so izkoriščani ne samo v delavnicah in tovarnah, ampak tudi doma na svojih posestvih! Toda o tem se v miljskem občinskem svetu ne razpravlja, pa čeprav gre za zemljišča na njenem ozemlju in tudi za njene občane. To je še en dokaz več, da kjer samostojne slovenske liste ni, tam se o problemih, ki žulijo Slovence, malo ali nič ne govori. Italijanske stranke pa same od sebe ne sprožijo naših problemov.

Tudi zaradi tega nam je samostojna slovenska politična organizacija potrebna, da druge stranke prisili k reševanju vprašanj naše narodne manjšine.

Zato podprimo s svojim glasom na volitvah za deželni svet 17. junija listo SLOVENSKE SKUPNOSTI!

Slovenski otroški vrtci in slovenske vrtnarice

Ob začetku letošnjega šolskega leta se je, resnici na ljubo, dosti govorilo in pisalo o slovenskih otroških vrtcih na Tržaškem. Razlogov za to veliko zanimanje je bilo kar precej.

Na prvem mestu naj omenimo porast vpisanih otrok v naše vrtce, kar je za nas kot jezikovno manjšino nadvse pomembno in razveseljivo. Saj to dokazuje, da smo Slovenci še vedno narodno zavedeni. Lahko pa pripomnimo še to, da se je to število tekom leta še povečalo z dotokom novih otrok, ki so medtem dopolnili tri leta starosti in takoj naslednje dni pričeli obiskovati otroške vrtce.

Dosti se je tudi pisalo o občinskih odborih, ki naj bi bili v vsaki občini, kjer ima ustanova ONAIRC svoje otroške vrtce. V te odbore so imenovani ali izvoljeni predstavniki občinske uprave, učnega osebja in predstavniki staršev. Medtem ko so v okoliških občinah ti odbori že ustanovljeni in več ali manj tudi delujejo, ne velja isto za tržaško občino. Učno osebje je tu sicer že izvolilo svoji dve predstavnici, kar so napravili tudi starši. Le imenovanje treh predstavnikov tržaške občine je še vedno nerešeno, čeprav je bilo o tem imenovanju že precej govorjenja in bi zaveza morala večkrat že biti vpisana na dnevni red seje občinskega sveta. Toda konkretno ni bilo še ničesar napravljenega in z gleda, da bo prišel prejkonec šolskega leta. Pričakujemo, da bo v bodoče boljše in predvsem, da bo tržaški občinski svet upošteval glavni cilj ustanove ONAIRC, ki je skrbeti za otroške vrtce v obmejnih deželah, torej v jezikovno mešanih področjih. Zato je povsem upravičeno, če pričakujemo, da bo vsaj eden od treh predstavnikov tržaške občine Slovenec.

Zelo važno je vpisovanje in obiskovanje slovenskih vrtcev tistih otrok, ki ne znajo slovensčine. Marsikdo bi mislil, da se triletni otrok tako ali drugače privadi tudi jeziku, ki ga ne pozna, saj se v otroških vrtcih samo igrajo. Take trditve so popolnoma zgrešene. Vedeti moramo, da se otroci v otroških vrtcih tudi nekaj naučijo, bodisi lepega vedenja, bodisi osnove državljanstva vzgoje in spoštovanja do učiteljice in sošolcev. Obogatijo si svoj besedni zaklad, naučijo se marsikatero pesmico, deklamacijo in igrice, napravijo razna ročna dela in še toliko drugih stva-

ri. In ves ta pouk se vrši v slovenskih otroških vrtcih v slovensčini.

Tega se morajo zavedati vsi Slovenci, pa tudi vsi tisti starši, ki vpišejo svoje otroke v slovenske otroške vrtce šele takrat, ko so bili na italijanskih kratkoročno zavrženi, ker ni bilo več prostora za njihove malčke.

O tem problemu smo se pozanimali na tržaški občini, bodisi pri pokrajinskem ravnateljstvu ONAIRC-a. Na obeh pristojnih mestih je bilo zagotovljeno načelo, da naj obiskujejo slovenske otroške vrtce samo slovensko govoreči otroci.

Na Tržaškem deluje vsega skupaj trideset slovenskih otroških vrtcev. Upravljaajo jih neposredno občine Trst, Zgonik in Devin-Nabrežina ter ustanova ONAIRC. Zdi se neverjetno, toda res je, da primanjkuje slovenskega učnega in pomožnega osebja! Zaradi tega se zgodi, da med letom zaprejo tu pa tam kak slovenski otroški vrtce, ko v primeru bolezni vrtnarice ni mogoče dobiti suplente.

Zal še vedno ni slovenskih šol na Tržaškem, ki bi usposabljalje slovenske vrtnarice. Sicer je to predvideno v zakonskem osnutku, ki je bil že odobren v rimskem parlamentu. Treba pa bo čakati do zaključka celotnega parlamentarnega postopka. Upamo, da bo do tega prišlo čimprej.

Slovenske vrtnarice, ki so iz katerega koli razloga opustile svoj poklic in ki bi danes lahko ponovno nastopile službo, naj se javijo bodisi na sedežu raznih občin bodisi pri ONAIRC-u in naj vložijo prošnjo za namestitev. Isto velja tudi za vse tiste učiteljice, ki so še brez službe ali pa ki bodo komaj letos dovršile učiteljske. Te učiteljice lahko zaprosijo za mesto suplente in imajo veliko možnosti za zaposlitev.

Zavedati se moramo, da so slovenski otroški vrtci temelji našega šolstva v zamejstvu. Zato ni vseeno, kako delujejo ali če sploh obstajajo. Otroci ne pričnejo obiskovati slovenske šole s šestim letom, ko se vpišejo v obvezno osnovno šolo. Lahko mirne duše trdim, da prične 95% vseh otrok obiskovati šolo že s tretjim ali četrtim letom, ko jih starši vpišejo v otroške vrtce.

In vse to se ne prične 1. oktobra vsakega leta, ampak že sedaj, to je pet mesecev prej, ko se pripravljajo temelji za prihodnje šolsko leto. **Slovenski oče**

Prebivalstvo dolinske občine je proti novim naftovodom

Dolinski občinski svet je na svoji zadnji seji 29. maja 1973 obravnaval vprašanje o nameravani gradnji novega naftovoda, ki bi povezoval (seveda preko ozemlja dolinske občine) čistilnico družbe Aquila (Total) s skladiščem petroleja v Palmanovi. Zadevno prošnjo na pristojne oblasti je družba Aquila poslala že lani meseca maja. Med temi je tudi tržaška prefektura, ki je v ta namen pisala vsem občinam tržaške pokrajine, naj povedo svoje mnenje o načrtu omenjenega naftovoda. Za mnenje dolinske občine je vladalo precejšnje zanimanje, ker gre pač za občino, ki tako rekoč meji na čistilnico Aquila in ima že svoje izkušnje z naftovodom Trst-Bavarska.

Razprava v dolinskem občinskem svetu je pokazala, da občinski odbor nima enotnega stališča do tega problema. Medtem ko je župan Lovriha oziroma komunistična skupina predlagala negativno mnenje, je podžupan Bandi (PSI - socialist) predlagal odločitev razprave. Enako stališče kot PSI so zavzeli tudi demokrščanski svetovalci.

Jasno in odločno negativno stališče do novega naftovoda so zavzeli svetovalci Slovenske skupnosti, ki so, ne oziraje se na interese italijanskih strank, samostoj-

V ZGONIKU

bo v soboto 9. junija ob 21. uri

vescloigra

AMBROSIO KRADE ČAS

Standreški igralci bodo nastopili na župnijskem dvorišču. Kdor se želi zabavati ob lepi igri, pristrčno in toplo vabljen!

no tolmačili interese in želje prebivalstva dolinske občine. Želja ter obenem zahteva prebivalstva po grenkih izkušnjah masovnega razlašanja ter po lanskoletnem požaru samih naftnih hranilnikov je ta, da se ne sme dovoliti več nobenih naftovodov in podobnega. Kar se nameravanega naftovoda Aquila-Palmanova tiče, je treba poudariti še to, da bi se po njem pretakal že očiščen petrolej, ki je zelo občutljiv za ogenj in zato toliko bolj nevaren.

Poleg teh omenjenih varnostnih razlogov so še drugi, ki odsvetujejo napeljava novih cevi po vsem Bregu in Krasu. Ne samo da bi bilo težko prizadeto še tisto malo narave v bližini tako velikega mesta kot je Trst, ampak tudi gospodarsko gledano promet s petrolejem ne rešuje problema zaposlenosti. Deset petrolejskih ladij ne daje toliko delovnih mest kot jih lahko daje ena trgovska ladja.

Slovenska skupnost je tako s svojim odklonilnim stališčem odločilno pripomogla, da se je prebivalstvo dolinske občine zadnji trenutek rešilo nove velike nevarnosti, ki mu je pretila z novim naftovodom Aquila-Palmanova.

Alojz Tul

Opčine

31. maja sta sklenila zakonsko zvezo v domači cerkvi Rudolf Sosič in Marija Daneu. Priči sta bila Andrej Sosič in Martin Daneu. Poročni obred je opravil p. Leopold Daneu, prior v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu.

Letos poteka 60 let zakonskega življenja Drnjackavih. K temu visokemu jubileju iz srca čestitamo. Bog pa naj blagoslovi vse delo obeh zakoncev in še posebej trpljenje, ki sta ga znala v teh dolgih letih plemenito nositi.

Njunim željam ob poroki vnuka Zarka z Vilmo, ki je bila v soboto 2. junija, se pridružujemo vsi Openci. »Na mnoga leta« kličemo biseroporočencema z otroki in sorodniki ter novoporočencema!

Vseslovensko romanje v Rim

Iz Trsta odpeljeta v nedeljo 17. junija dva avtobusa romarje v Rim. Avtobus št. 1 povere romarje iz mesta, avtobus št. 2 po okolici.

AVTOBUS ST. 1: ob 12.15 na trgu Oberdan (Novi sv. Anton, Skedenj), ob 12.30 v Rojanu pri cerkvi.

AVTOBUS ST. 2: ob 12.15 v Dolini na trgu - Boljunec; ob 12.30 na Opčinah pri cerkvi; Prosek (v vasi na križišču) in Sv. Križ (na cesti proti Nabrežini).

V avtobusu št. 1 je še nekaj prostorov na razpolago. Kdor se zanima, naj takoj telefonira 414646 (Stanko Zorko, Vico delle Rose, 7). V Rim dospemo pozno zvečer in ne bo večerje.

V nedeljo 17. junija je dan deželnih volitev. Romarji naj se potrudijo, da pred odhodom v Rim opravijo svojo volilno dolžnost!

STANKO ZORKO

Spremembe v Narodnem svetu koroških Slovencev

V četrtek 31. maja 1973 je bil v Celovcu izredni občni zbor Narodnega sveta koroških Slovencev. Kljub temu, da bi morala poteči staremu odboru mandatna doba šele po enem letu in pol, so bile na sporedu tudi volitve novega odbora.

Krog mlajših funkcionarjev v Narodnem svetu je namreč presenetil odbornike z zahtevo po spremembi pravil. Ker je mogel odbor Narodnega sveta zavzeti stališče do novoizdelanih pravil le na eni odborovi seji, in sicer 2. maja 1973, je predlagal dr. Reginald Vospernik, naj bi odbor sklical občni zbor šele jeseni. Tako bi bilo možno spremembe pravil vsestransko preudariti in temeljito predelati. Občni zbor, ki so ga zahtevali nekateri mlajši funkcionarji, naj bi po Vospernikovem mnenju izvedli jeseni brez volitev novega odbora.

Odbornik Karel Smole pa je predlagal na odborovi seji NSKS, naj odbor skliče občni zbor že za 31. maj ter naj spremembo pravil poveže tudi z izvedbo volitev. Pri glasovanju je dobil v odboru Vospernikov predlog štiri glasove, prav tako štirje glasovi pa so bili oddani za Smoletov predlog. Pri razmerju enakega števila glasov je šla odločilna beseda dr. Tischlerju kot predsedniku Narodnega sveta. Dr. Tischler se je odločil za Smoletov predlog ter je bil občni zbor sklican za 31. maj. Vključena je bila tudi točka dnevnega reda, ki predvideva nove volitve.

Občnega zbora se je udeležilo kakih 80 oseb. Pri volitvah novega odbora pa je bilo navzočih še kakih 58 oseb, kajti diskusija o pravilih in predlaganem poslovniku, ki sta bila po predavanju dr. Tischlerja o internacionalizaciji koroškega slovenskega vprašanja in predavanju Filipa Warascha o občinskih volitvah sprejeta, je zahtevala precej časa.

Marsikatero odločitve, ki so povezane s spremembo pravil, segajo močno v strukturo Narodnega sveta. Medtem ko je poslal do sedaj vsak krajevni odbor na občni zbor Narodnega sveta dva delegata z volilno pravico, bo število glasov, ki so jih koroški Slovenci dobili v kaki občini pri občinskih volitvah s slovensko listo merodajno za število delegatov na občnem zboru.

Na občnem zboru je bilo povedano, da so se zavzemali pri volitvah za uspeh slovenskih list v občinah tudi levčarji. Če so soudeleženi na uspehu, potem lahko zahtevajo tudi zastopstvo v krajevnih odborih oziroma celo zastopstvo na občnih zbore Narodnega sveta. Formalnih ovir za to ne bi bilo. Ostalo je pri predlaganem ključu, ki se nanaša na število glasov, doseženih pri občinskih volitvah.

Tudi na občnem zboru je bilo videti, da nekim funkcionarjem v Narodnem svetu ni šlo toliko za spremembo pravil kot za izvedbo novih volitev. Volitve naj bi omogočile, da bi prvi podpredsednik Narodnega sveta prof. dr. Valentin Inzko ne bil več zastopan v osrednjem odboru. Kljub temu da je vrsta delegatov na občnem zboru svarila pred takimi spremembami, je bila predlagana lista brez dr. Inzka, ki pa je že pred volitvami izjavil, da se ne bo potegoval za nobeno mesto v odboru.

Tako se je glasovalo samo o eni listi. Za listo, katere nosilec je bil dvorni svetnik dr. Jožko Tischler, je glasovalo 44 oseb, proti listi pa 14 oseb. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen dr. Reginald Vospernik, za drugega podpredsednika dr. Matevž Grilc, za tajnika dipl. iur. Filip Warasch, za njegovega namestnika Karel Smole, za blagajnika prof. Jože Wakounig, za njegovega namestnika pa zastopnik mladine Seher iz Bilčovsa.

Ne glede na to, da je dr. Inzko tudi v tej kratki poslovni dobi s svojim delom politično okrepil Narodni svet, kar je bilo razvidno tudi iz njegovega podpredsedniškega poročila na občnem zboru, dr. Inzko v bodočem odboru Narodnega sveta ne bo več zastopan. Vzroke je treba iskati v izjavah, ki jih je dr. Inzko v zadnjem času podal v zvezi s svobodnjaško stranko.

Da bi kot član študijske komisije za reševanje problemov slovenske manjšine na Koroškem pomirjevalno vplival na delo te komisije ter povečal možnost vsaj rahle odprtosti do problemov koroških Slovencev tudi po zastopnikih skrajno nacionalistično usmerjene svobodnjaške stranke v dunajski komisiji, se je v intervjuju za avstrijski radio izrazil, da svobodnjaško stranko ni mogoče pavšalno označiti kot nacistično stranko.

Kljub temu, da je dr. Inzko v »Našem

tedniku« pojasnil, da se je nanašala njegova izjava samo na delo v komisiji, se nekateri funkcionarji Narodnega sveta s pojasnilom niso zadovoljili. Obe strani sta potegnili posledice: medtem ko na eni strani v ožjem odboru NSKS ni bilo pripravljenosti, da bi dr. Inzko ponovno predlagali za podpredsednika Narodnega sveta, je na drugi strani dr. Inzko izjavil, da za nobeno mesto v odboru ne bo več kandidiral.

Avstrijski tisk komentira spremembe v odboru Narodnega sveta s še večjo naslontvijo Narodnega sveta na Jugoslavijo ter radikalizacijo v slovenskih vrstah na Koroškem. V zvezi s spremembami v Narodnem svetu je dr. Inzko na občnem zboru dejal, da so bile njegove izjave glede svobodnjaške stranke le zunanji povod za spremembo v vodstvu Narodnega sveta. »V jedru pa gre za bistvene razlike v idejnih in političnih gledanjih.«

Dr. Inzko je bil soustanovitelj Narodnega sveta, prvi odgovorni urednik »Našega tednika«, tajnik in nato devet let predsednik Narodnega sveta, nazadnje pa prvi podpredsednik. Dr. Inzko je kot zastopnik Cerkve član dunajske študijske komisije za reševanje problemov slovenske manjšine na Koroškem, ki jo je sklical zvezni kancler dr. Kreisky, pred kratkim pa je bil izvoljen za podpredsednika škofijskega sveta krške škofije, te dni pa mu je sporečil kardinal dr. König, da je bil kooptiran v osrednjo komisijo avstrijske sinode na Dunaju, ki se bo bavila tudi s problemom manjšin v Avstriji.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Jubilej mariborskega pomožnega škofa

4. junija je obhajal 50-letnico rojstva mariborski pomožni škof in novi generalni vikar dr. Vekoslav Grmič. Rodil se je v Dragotincih, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. V družini je bilo 8 otrok, od katerih jih sedaj živi še šest. V mašnika je bil posvečen 29. junija 1950, v škofa pa 21. aprila 1968. Letos obhaja obenem tudi peto obletnico škofovskega posvečenja.

Poleg službe pomožnega škofa opravlja še službo generalnega vikarja, rektorja bogoslovnega semenišča in je redni profesor na teološki fakulteti.

Odlikuje ga izreden posluž za bogoslovne vede. Kot pomožni škof in generalni vikar je dostopen in ustrežljiv, poln razumevanja tudi za tiste, ki drugače mislijo.

Poleg svoje službe veliko piše v reviji Bogoslovni vestnik, Znamenje in Novo mladiko. Izdal je tudi Oris nauka o veri (Ljubljana 1968), Med vero in nevero (Mohorjeva 1969), Smrt Boga - smrt človeka, izbrana predavanja (Ljubljana 1971), Položaj laikov v Cerkvi - Duhovnikovi sodelavci v župniji (Maribor 1971).

Po človeško sodeč ima pred seboj še dolgo življenjsko, o delovno dobo, zato mu želimo, naj ga Bog ohrani zdravega, da bo mogel pomagati pri vodstvu mariborske škofije.

Msgr. Jožef Kerec - zlatomašnik

Dne 6. maja je obhajal zlato mašo msgr. Jožef Kerec, bivši apostolski administrator čaotungške škofije na Kitajskem.

Velika množica vernega ljudstva iz vse Goričke (Prekmurje) je spremljala zlatomašnika na »toplo proško«, tj. na drugo nedeljo po veliki noči v okrašenem cerkev sv. Sebeščana v Prekmurju. Zlato mašo je ponovil še 27. maja v Veržeju.

Jožef Kerec se je rodil 15. oktobra 1892 v Prosečki vasi, župnija Sv. Sebeščan ali Pečarovci v Prekmurju. Kot 17-leten fant je šel v gimnazijo, nato v misijone in bil 26. maja 1923 posvečen v mašnika v Makau na Kitajskem. Po odpovedi škofa Cenga je bil najprej imenovan za apostolskega proprefekta, potem pa 14. junija 1939 za apostolskega administratorja čaotungške škofije. To obširno škofijo je vodil od 1939 do 1952, ko je bil z drugimi misijonarji izgnan. Sedaj živi v pokoju pri svojih sobratih salezijancih v Veržeju.

Mariborski škof dr. Držečnik je poslal zlatomašniku čestitko, v kateri piše med drugim: »Stopili ste v vrsto velikih slovenskih misijonarjev in vam bo nepristranska zgodovina dala častno mesto poleg Knobleharja in Barage... Kot apostolski administrator ste uvrščeni tudi med velike sinove Slovenske krajine, kot so bili v zgodovini škof Jaklin, Rogač, Ivanoczy in drugi.«

Dan matere v Baragovem domu v Ricmanjih

Od odprtja krajevne župnijske dvorane je bilo kulturno udejstvovanje v Baragovem domu ves čas zelo razgibano. Gledališkimi predstavami prejšnjih mesecev sta sledili v maju dve slikarski razstavi. Prva je bila razstava Roberta Daneua iz Sv. Križa s kraškimi motivi, druga pa domačina Deziderija Svare in Tržačana Roberta Kozmana s pokrajinskimi motivi. Zelo posrečena je bila zamisel zaključiti mesec maj s proslavo Dneva matere, ki je žela zavidljiv uspeh.

V prvem delu programa se je zvrstila mladina ricmanjske župnije z deklamacijami, glasbenimi točkami in petjem pod vodstvom Marte Komar, kateri so mlade pevke podarile lep šopek v zahvalo za trud, ki jim ga posveča. Obdarile so tudi vse prisotne mamice ter jih obsule z duhtečimi rožami.

Prireditev je potekala v zelo prijetnem družinskem vzdušju in se je zaključila z nastopom ansambla »Galebi«, ki je podal v besedi, petju in glasbi čestitke in zahvalo našim materam. O slovenskih materah, njih pomenu in poslanstvu je v izbranih besedah govoril Stanko Kosmina.

E. F.

Starši iz Sv. Križa pri šolskem skrbniku

V torek 22. maja je imel odbor novoustanovljenega Združenja staršev otrok osnovne šole in prijatelj mladine v Sv. Križu svoje najavljene sestanke pri šolskem skrbniku v Trstu. Devetčlanski odbor, ki ga je vodila predsednica Savina Verginella, je šolskemu skrbniku predstavil ravnatelj osnovne šole dr. Egidij Stervad. V enournem razgovoru, ki je potekal v sproščenem ozračju, so člani odbora seznanili šolskega skrbnika z nameni in cilji društva, ki je bilo ustanovljeno 5. aprila letos in so v glavnem sledeči:

SG Furlanije-Juljske krajine v Istri

Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine je izvedlo v Istri in na Reki krajše gostovanje z Goldonijevim »Harlekinom«, ki ga je režiral Fulvio Tolusso. Tržaški ansambel je 24. maja gostoval v Pulju, naslednje dni pa v Rovinju, Dinjanu, Novem gradu, 29. maja na Reki, 30. maja v Bujah, 31. maja v Izoli, 1. junija v Piranu in 2. junija v Kopru.

Novost te turnee predstavlja sporazum med tržaškim gledališčem in reško gledališko ustanovo italijanske manjšine, po katerem redni abonmaji za reško gledališko sezono veljajo tudi za predstavo tržaškega gledališča.

Volivni shod Slovenske skupnosti v Gorici

Slovenska skupnost je za bližnje deželne volitve že priredila več volivnih shodov. Začela je prejšnji teden z zborovanjem v Standrežu, na katerem je govoril deželni svetovalec dr. Drago Štoka o problemih slovenske manjšine in o deželni politiki v zvezi z njo. Poudaril je posebej borbo slovenskega predstavnika v deželni svetovi proti krivičnim razlastitvam, obenem pa vrsto prizadevanj Slovenske skupnosti za narodne, gospodarske, delavske in druge probleme. Mimo tega je imela Slovenska skupnost še več letočnih shodov po vseh treh slovenskih občinah in po bližnjih furlanskih predelih, od Zagraja in Foljana do Ronk.

Zadnji ponedeljek pa je imela Slovenska skupnost svoj prvi javni volivni shod v samem središču Gorice, na trgu Cesare Battisti. S tem shodom je hotela Slovenska skupnost predvsem dokazati svojo prisotnost v samem srcu goriškega mesta in s tem potrditi pravico do javnega nastopanja v slovenskem jeziku. Shod je odprl občinski odbornik dr. Damjan Paulin, ki je tudi predstavljal kandidata. Nato sta spregovorila goriška kandidata prof. Bratina in prof. Bratuž, ki sta v svojih izjavah predvsem poudarila potrebo po samostojnem nastopanju. Izrekla sta se proti vključevanju Slovencev v italijanske stranke in liste ter izjavila, da se vsaka

narodna manjšina, tudi slovenska, politično lahko brani in ohrani le s samostojnim nastopanjem.

Kot glavni govornik je nato spregovoril deželni svetovalec dr. Drago Štoka, ki je tudi nosilec slovenske liste. V svojem govoru je najprej poudaril pomen samostojnega slovenskega nastopanja in v njem pokazal na edino možnost, da se vsej javnosti v državi lahko pokažemo kot Slovenci. Prav gotovo ne bodo šli za slovenske tiste glasove, ki jih bodo slovenski volivci oddali PCI in PSI.

Dr. Štoka je nato orisal delovanje dežele in zlasti prikazal odnos Slovenske skupnosti do ostalih vsedravnih strank. Te, zlasti levičarske, samo iščejo slovenske glasove, v resnici pa ne naredijo ničesar, ali pa še celo glasujejo proti slovenskim interesom in rabi slovenskega jezika, kot so to naredili npr. socialisti v deželni svetovi ob glasovanju o gorskih skupnostih.

Podčrtal je tudi odločno protifašistično stališče slovenskega človeka sploh, saj je prav slovensko ljudstvo največ pretrpelo v dobi fašizma.

Deželni svetovalec dr. Štoka je zaključil s pozivom slovenskim volivcem, naj oddajo svoj glas edini slovenski listi — SLOVENSKI SKUPNOSTI.

- ZA SLOVENSKE PRAVICE
  - ZA OBRAMBO NAŠE ZEMLJE
  - ZA GOSPODARSKI IN SOCIALNI NAPREDEK
  - ZA SLOVENSKO ENOTNOST V DEŽELI
- PODPRITE SLOVENSKO LISTO!**

Akademija v Katoliškem domu

V nedeljo 10. junija bo v dvorani Katoliškega doma akademija, ki jo priredijo otroci iz Gorice in Podgore ter dekleta Marijine družbe. Nastopili bodo: mladinski zbor Ivana Bolčina, dekliški zbor Marijine družbe, otroci iz Zavoda sv. Družine, otroci iz Podgore z rajanjem, članice Marijinega vrtca z recitalom in baladnimi točkami. Spored bo zelo pester in vabimo vse starše in prijatelje naših otrok, da se akademije udeležijo. Vstop je prost.

Začetek akademije ob 17. uri; ob 16. uri bo blagoslov pri Sv. Ivanu.

Tragična smrt Alojza Simičiča

Dne 1. julija so na goriškem pokopališču pokopali Alojza Simičiča, ki je tri dni prej postal žrtev prometne nesreče v Drevoredu 20. septembra. V torek 29. maja zvečer je pokojni Simičič kolesaril iz mesta proti pevmškemu mostu, ko ga je pred poslopjem klasične gimnazije podrl videmski avtomobilist. Simičiča so takoj prepeljali z rešilnim avtom v bolnišnico, a je prispel tja že mrtev.

Alojz Simičič je bil v Gorici dobro znan. Zvesto se je udeleževal vseh naših kulturnih prireditev in je bil zgladen tudi v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Stanoval je skupaj z bratom — solastnikom hiše — na Placuti 16. Po prvi svetovni vojni se je zaposlil pri Goriški hranišnici, a v času komisarja Vismare, nekaj let pred drugo svetovno vojno, je bil kot mnogi drugi Slovenci odpuščen. Zaposlil se je pri obrtniškem združenju, zadnja leta pa je živel kot upokojenec.

Sorodnikom izrekamo sožalje, pokojnemu Simičiču pa naj Bog nakloni večno plačilo.

Misijonar Silvo Česnik tretjič v Steverjanu

V teku dveh mesecev je misijonar Silvo Česnik, ki deluje na Madagaskarju, kar trikrat obiskal Steverjan.

Najprej je prišel 24. marca, ko je imel v župnijskem domu zanimivo in obenem pretresljivo predavanje s skioptičnimi slikami o svojem misijonu.

11. maja se je srečal z otroki osnovne šole. Govoril jim je o silni bedi, ki vlada na Madagaskarju. Otroci so prisluhnili g. misijonarju z vsem žarom svojih nedolžnih src in zbrali za lačne 22.500 lir. Nato je g. Česnik obiskal še otroke otroškega vrtca in jim razložil, v čem je mi-

Jazbine

Novo začrtana meja je 15. septembra 1947 ločila zaseleka Jazbine in Trebež od cerovske župnije, ki je ostala pod Jugoslavijo, Jazbine-Trebež pa so pripadle Italiji. S tem so Jazbine dolgo vrsto let ostale odrezane od sveta.

Da so se spet vključile v javno življenje, ima veliko zaslug požrtvovalni duhovnik Albin Martinčič, ki je že 26. oktobra 1947 organiziral redno službo božjo. Do leta 1956 je bila v kleti Carollove hiše v Trebežu, dokler ni na prijaznem gričku prav po zaslugi g. Martinčiča zrasla nova cerkevica, posvečena Mariji Pomagaj z Brezij. Cerkevici sta se nato pridružila še šola in pokopališče. Jazbine so tako postale zaselek, ki je dobil svojo dušo. Danes ima duhovnjak Jazbine okrog sto ljudi. Z novo asfaltirano cesto »vina in češenje, ki obkroži cerkev Marije Pomagaj, so Jazbine postale tudi turistično zanimive. Njihova osamljenost je prenehala in že spada v zgodovino kraja.

Zaradi bolehnosti je g. Martinčič leta 1965 odložil svojo skrb za Jazbine, ki jih od tedaj oskrbuje dušni pastir iz Steverjana. Vsako nedeljo in praznik je v cerkvi Marije Pomagaj ob 11.15 sv. maša, slovesno praznovanje zaščitnice cerkve pa je v nedeljo po njenem prazniku, ki je 24. maja.

Letos je bilo to praznovanje v nedeljo 27. maja. Steverjanskemu dušnemu pastirju g. Antonu Prinčiču sta prišla v pomoč gg. Joško Markuža in salezijanec Ughi-Jug iz Gorice. Za petje je skrbel cerkveni zbor, ki ga ves čas požrtvovalno vodi domačin pevovodja Zdravko Klanjšček. Po sv. maši je bila procesija z Najsvetejšim, popoldne pa šmarnična pobožnost.

Naj bo ob tej priložnosti izrečena zahvala vsem, ki so cerkev okrasili, zlasti družini Klanjšček, ki od vsega začetka hrani ključke ter skrbi za vino, krašenje in čiščenje cerkve. Bog naj vsem dobrotnikom vse obilo poplača, Marija Pomagaj pa naj še naprej čuje nad Jazbinami!

A. P.

Doberdobi gostovali v Sloveniji

Na povabilo gasilskega društva iz Zavrata nad Idrijo so preteklo nedeljo doberdobi igralci gostovali v igro »Stilmondski župan«. Nastopili so v dvorani gasilskega doma in imeli zelo številno in hvaležno publiko. Gledalcev bi bilo še več, ko bi bilo v dvorani več prostora. Vtis je bil, da niso vrli Doberdobi še nikjer imeli tako hvaležnih gledalcev kot v Zavratu. Skoda le, da je tako težko pripraviti kako gostovanje nas zamejcev v Sloveniji.

Slovo Olympije

Zadnja dva tedna sta prinesla zaključek našega prvenstva. Odigrali smo poslednje tri tekme. Doma smo se 26. maja pomerili z moštvom Arc Linea in ga prepričljivo premagali s 3:1. Tekmi je prisostvovalo številno občinstvo, ki je ob koncu bilo tudi zadovoljno z igro. Junaka tistega večera sta bila Bernard Soban in Mirko Špacapan.

Sredi naslednjega tedna, tj. 30. maja smo premagali v Vidmu šibko PAV s 3:0.

V nedeljo 3. junija popoldne smo se preselili v Pordenone. Tu smo z ekipo »Ginnastica« zapravili svoje ambicije za drugo mesto na končni lestvici. Izgubili smo 3:0. Razni dejavniki, med temi tudi apatičnost nekaterih igralcev so pripomogli k porazu. Videli smo izredno učinkovitega Mirka Špacapana, ostali pa so precej razočarani. Tudi nepotrebnih napak smo napravili veliko, zlasti na servisih.

Nepričakovani zaključek prvenstva ni za nas povsem negativen. V teh mesecih smo zbudili okrog sebe toliko pozornosti, kolikor je ni bilo deležno naše društvo od svoje ustanovitve. Na naših maloštevilnih domačih tekmah smo zbrali skupno kakih tisoč ljudi. Z utemeljenim upanjem lahko gledamo torej na prihodnje športne sezone.

Ustanovitev samostana sv. Viktorina v Ptujju

Z dekretom provinciala slovenske minoritske province z dne 1. maja 1973 je bila pri prošnjiški cerkvi sv. Jurija v Ptujju ustanovljena nova redovna hiša pod imenom »Minoritski samostan sv. Viktorina v Ptujju«. Za nebeškega zavetnika so izbrali sv. Viktorina Ptujškega. Za gvardijana novoustanovljenega samostana je bil na definitoriju dne 3. maja 1973 izvoljen p. Maksimilijan Klanjšček, župni upravitelj nadžupnije Sv. Jurija.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 10. do 16. junija 1973

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Brez doma«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 15.45 »Mojega sina čaka sisajna bodočnost«. Drama. 17.15 Popoldanski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Koncert. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Komorni koncert. 19.10 J. Jurčič: »Sin kmetijskega cesarja«. 19.25 Za najmlajše. 20.35 G. Verdi: »Trubadur«. 23.00 15 minut v New Orleansu.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.05 Za vašo knjižno polico.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Slovenski ljudski plesi. 19.10 Govorimo o ekologiji. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Upor Lafrasa Verweya«. Drama.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Sodobni ital. skladatelj. 19.10 Pripovedniki naše dežele. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Levstik v Trstu«. Rad. igra. 21.30 Vaše popevke.

ZA KMETOVALCE

Živinoreja v Furlaniji

Združenje furlanskih živinorejcev je v preteklih dneh podalo obračun delovanja za leto 1972, ki se je končalo s precejšnjimi uspehi.

V poročilu, ki ga je na letnem občnem zboru podal predsednik Micolini, je med drugim rečeno, da so se cene živine za zakol kljub naraščajočemu uvozu mesa dobro držale. Isto velja tudi za mleko, čeprav je proti koncu leta 1972 prišlo do manjšega preplaha zaradi liberalizacije v okviru Evropske gospodarske skupnosti.

Opaziti je, da se v Furlaniji manj čuti pojav, ki je splošen za Italijo in druge države EGS in ki se kaže v težnji po manjšanju glav živine; številčno upadanje pa je do zdaj odtehtalo stalno izboljševanje pasme in živinorejskih sistemov. Tako je prišlo tudi do povečanja proizvodnje mesa in mleka.

Te uspehe bo moč še izboljšati z nadaljevanjem plemenitjenja živine, z omejevanjem zakola telet in s širjenjem umetnega oplojevanja z nadzorovanim rodovnikom. V zvezi s tem imajo rastočo važnost za Združenje sejmi z licitacijami, funkcionalne kontrole, planinska pašnja in nadaljnja izboljšava objektov. Cilj teh izboljšav je dokončna ozdravitev živine.

V tem oziru je položaj že zdaj zadovoljiv. Med zadnjo kampanjo proti tuberkulozi so v Furlaniji ugotovili (leta 1972) samo 0,83 odstotka obolele živine. Prav tako važen je tudi boj proti brucelozii.

Po podatkih iz lanskega leta je bilo v Furlaniji 16.500 krav mlekaric. Povprečno je dala vsaka 3.749 litrov mleka. Na 90 sejmih je bilo prodanih več kot 5.000 glav goveje živine. Povprečna cena je bila 330.000 lir.

Semenišče v Brixnu

Vsa Južna Tirolska (Alto Adige), ki je bila leta 1918 priključena Italiji, čeprav je bila tedaj dežela čisto nemška in je v dveh tretjinah še sedaj, je cerkven pristojna pod škofijo v Brixnu (Bressanone). V brixnskem semenišču se pripravljajo na duhovništvo 25 bogoslovcev; 16 jih je nemške narodnosti, 6 italijanske in 3 ladinske. Pet jih študira izven Brixna: po eden v Rimu, Veroni in Innsbrucku, dva pa v Regensburgu. Poleg tega študira v brixnskem semenišču še 37 redovnikov.

To semenišče je pomembno tudi za Slovence, saj je od leta 1946 do spomladi 1948 del ljubljanskega bogoslovja dobil zatočišče prav v Brixnu. Leta 1947 je bilo v Brixnu posvečenih v duhovnike več slovenskih bogoslovcev, ki sedaj delujejo v raznih deželah Evrope in onstran morja.

Novi provincial kapucinov

Na provincialnem kapitlju 26. aprila je bilo izvoljeno novo vodstvo slovenske kapucinske province. Provincial je postal p. Jože Kunsek; p. Stefan Balažič je provincialni vikar in prvi definitor, p. Avguštin Cijan drugi definitor, p. Bernard Jauk tretji in p. Pavel Košir četrti definitor.

Zbor »Višarski zvon« nastopil na Jesenicah

Na Jesenicah so v soboto 2. junija obhajali »Praznik pomladi in mladine«. Zvečer ob 7. uri je bil v domu »Toneta Cufarja« kulturni nastop, ki se ga je poleg nekaj domačih zborov in furlanske folklorne skupine iz Tarčenta udeležil tudi slovenski pevski zbor iz Kanalske doline »Višarski zvon«.

Pod vodstvom pevovodje Avgusta Ipavca je zapel sedem pesmi. Spet so prišle do izraza izredne zmožnosti dirigenta, pa tudi velika odzivnost pevcev, ki jih je v zboru kar 40. Nastop na Jesenicah je pripravil župnik iz Zabnic g. Mario Cernet, ki je zbor tudi spremljal.

L. D.

OBVESTILA

Otroci vrtca in učenci osnovne šole v Gorici, ul. Croce, vabijo starše in prijatelje na razstavo ročnih del in risb, ki bo v prostorih otroškega vrtca v soboto in nedeljo 9. in 10. junija od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure.

»Zavrženega Vipavca« vabimo, da se oglasi na upravi našega lista. Dobri ljudje so zanj prinesli že več denarnih prispevkov. Obenem naj dá naslov, ki ga ima v italijanski Gorici, da ga bomo lahko sproti obveščali o novih darovih.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu priredi v soboto 9. junija ob 20.30 koncert zboru »Jacobus Gallus-Petelin«. Zbor vodi Ubald Vrabec. Vstop prost. Koncert bo v veliki dvorani Slovenske prosvete v ulici Donizetti 3/I.

V nabrežinskem didaktičnem ravnateljstvu bodo zaključne šolske prireditve in razstave ročnih del ter risb v tem redu: Nabrežina šolska prireditev 9. junija ob 11.30, razstava ročnih del 10. junija od 9 do 12. ure in od 16. do 19. ure; v Mediji vasi prireditev 9. junija ob 18. uri, razstava 10. junija od 9. do 14. ure; v Cerovljah prireditev 9. junija ob 18. uri; v Mavinjah razstava 10. junija od 9. do 12. in od 16. do 19. ure; v Slivnem razstava 10. junija od 9. do 19. ure; v Stivanu razstava 25. junija od 9.30 do 17.30; v Gabrovci in Briščkih razstava na dan zaključne šolske maše.

V Marijinem domu, ul. Risorta 3, Trst, bosta v nedeljo 17. junija ob 17. uri nastopila ansambel »Galebi« z venčkom slovenskih pesmi in župnijski mladinski krožek iz Sv. Križa s spevoigro »Rdeča kapica«. Vabljeni!

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: N. N., Gorica, 1.000; M. Z., Gorica, 5.000; N. N., Gorica, 20.000; družina Simičič namesto cvetja na grob pok. Alojzija 10.000; družina Bratina v isti namen 10.000; R. B. 5.000; N. N. iz Rupe 5.000; N. N. 1.000 lir; N. N. 50 dol.

Za cerkev sv. Ivana: družina Simičič, Gorica, 8.500 lir.

Za cerkev na Opčinah: Ana Brišček-Skerlavaj namesto cvetja na grob Bertota 4.000; Zofija Skerlavaj v spomin na sina Štefkota 1.200; za popravilo orgel: Marica Bogatec-Dolenc v spomin na g. Grobelnik 3.000, N. N. 2.000, Levina Toroš 2.200 lir.

V počastitev spomina mučenih in pobitih slovenskih domobrancev daruje ob 28. obletnici njihove nasilne izročitve iz Vetrinja Vinko Levstik, hotelir v Rimu (eden izmed izročeni) za tiskovni sklad Katoliškega glasa 10.000 lir.

Za »zavrženega Vipavca«: E. F., Trst, 1.000 lir.

Za misijone na Madagaskarju: K. Z., Steverjan, 11.000; verniki iz Doberdoba 41.500 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajni na daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo